ગુજરાત રાજ્યના શિક્ષણવિભાગના પત્ર-ક્રમાંક મશબ/1215/173/છ, તા. 17-01-2017 થી મંજૂર

ENGLISH

(Second Language)

Standard 10

PLEDGE

India is my country.

All Indians are my brothers and sisters.

I love my country and I am proud of its rich and varied heritage.

I shall always strive to be worthy of it.

I shall respect my parents, teachers and all my elders and treat everyone with courtesy.

I pledge my devotion to my country and its people.

My happiness lies in their well-being and prosperity.

राજ्य सरङारनी विनाभूत्ये योજना हेठणनुं पुस्तङ

Gujarat State Board of School Textbooks 'Vidyayan', Sector 10-A, Gandhinagar-382010

© Gujarat State Board of School Textbooks, Gandhinagar

Copyright of this book is reserved by Gujarat State Board of School Textbook.

No reproduction of this book in whole or in part, in any form is permitted without written permission of the Director, Gujarat State Board of School Textbooks.

Subject Advisor

Dr. Rajendrasinh Jadeja

Writers

Dr. Mahendra Chotalia (Convenor)

Mr. Dinesh Patel

Mr. Varahmihir Patel

Dr. Surendrasinh Gohil

Dr. Kiran Chauhan

Mr. Mehul Bhal

Mr. Jarjis Kazi

Mr. Dipak Joshi

Mr. Kishor Vaghela

Reviewers

Dr. Tejal Pandit

Mr. Narendra Rathod

Mr. Mayur Unadkat

Mr. Kiran Joshi

Mr. Kanubhai Khant

Mr. Devang Mehta

Mr. Sunil Aparnathi

Mrs. Bhairavi Dave

Mrs. Dharmistha Mehta

Mr. Dilip Padhiyar

Language Correction

Dr. Indira Nityanandam

Designing

Lajja Communications Vallabh Vidyanagar

Co-ordinator

Dr. Krishna Dave

(Subject Co-ordinator: English)

Preparation and Planning

Shri Haren Shah

(Dy. Director : Academic)

Lay-out and Planning

Shri Haresh S. Limbachiya (Dy. Director: Production)

PREFACE

Gujarat State Board of School Textbooks has prepared a new textbook as per the new curriculum developed by the Gujarat State Secondary and Higher Secondary Education Board which has been sanctioned by the Education Department of the Government of Gujarat. The textbooks of Standard - 1 to 12 are in accordance with the guidelines of N.C.F. (National Curriculum Framework) and N.C.E.R.T.

A panel of experts from Universities/ Colleges, Teachers Training Colleges and Schools have helped in preparing the manuscript of the subject. It is then reviewed by another panel of experts to suggest changes and filter out the mistakes, if any. The suggestions of the reviewers are considered thoroughly and necessary changes are made in the manuscript. Thus, the Textbook Board takes sufficient care in preparing an error free manuscript. The Board is vigilant even while printing the textbooks.

This is the English (Second Language) Textbook for Standard 10. As per the new guidelines, this textbook provides a wider exposure to the communication skills, use of language and critical thinking skills.

Some of the Reads have been adapted to suit the level of the students. We are grateful all those authors. The Textbook Board is also thankful to all those who have helped in preparing this textbook. However, we welcome suggestions in improving the quality of the text book.

P. Bharathi (IAS)

Director Executive President

Date: 04-11-2019 Gandhinagar

First Edition: 2017, Reprint: 2018, 2019, 2020

Published by: P. Bharathi, Director, on behalf of Gujarat State Board of SchoolTextbooks,

'Vidhyayn', Sector 10-A, Gandhinagar.

Printed by

FUNDAMENTAL DUTIES

- It shall be the duty of every citizen of India:*
- (a) to abide by the Constitution and respect its ideals and institutions, the National Flag and the National Anthem;
- (b) to cherish and follow the noble ideals which inspired our national struggle for freedom;
- (c) to uphold and protect the sovereignity, unity and integrity of India;
- (d) to defend the country and render national service when called upon to do so;
- (e) to promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity of women;
- (f) to value and preserve the rich heritage of our composite culture;
- (g) to protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers and wild life, and to have compassion for living creatures;
- (h) to develop the scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform;
- (i) to safeguard public property and to abjure violence;
- (j) to strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity so that the nation constantly rises to higher levels of endeavour and achievement;
- (k) to provide opportunities for education by the parent or the guardian to his child or ward between age of 6 to 14 years, as the case may be.

આ પાઠ્યપુસ્તક વિશે…

વિદ્યાર્થીઓ માટે...

ઘણાં વર્ષોથી તમે અંગ્રેજીનો અભ્યાસ કરી રહ્યાં છો. એકવાર નવી ને અઘરી લાગતી ભાષા હવે તમને ગમવા માંડી હશે. કેટકેટલી વાર્તા, પ્રસંગો, રમૂજ, પ્રવૃત્તિઓ ને રમતોની મજા માણતાં માણતાં તમે તરુણ બની ગયાં. હવે તમારામાં જોશ, ઉત્સાહ, જિજ્ઞાસા ને લાગણીઓનો ઉમેરો થયો છે. નવી આંખો ને નવી સંવેદનાઓથી તમે આ પાઠ્યપુસ્તકને હાથમાં પકડશો, પાનાં ફેરવશો ને અજબગજબની દનિયામાં ખોવાઈ જશો.

અગાઉ તમે શીખી ગયાં છો લગભગ તેવી જ ભાષાનો ઉપયોગ આ પુસ્તકમાં તમને ઠેર ઠેર દેખાશો. તમે કહેશો : 'આ તો મને આવડે છે.' થોડા નવા શબ્દો અને નવા ભાષા–પ્રયોગો દ્વારા તમારી અંગ્રેજી અભિવ્યક્તિ વધારે સમૃદ્ધ બને તે માટે મજા પડે તેવી વાર્તાઓ, જીવનચરિત્રો, સાહસકથા ઉપરાંત વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ, સ્વાસ્થ્ય, હાસ્ય વગેરે જેવા વૈવિધ્યપૂર્ણ વાચનપાઠ(Reads)આ પુસ્તકમાં મૂક્યા છે.

હવે તમે સમજતા હશો કેઃ અંગ્રેજી શીખવા માટે વ્યાકરણના નિયમો યાદ રાખવાની જરૂર નથી. સંવાદ, વાતચીત, વર્ણન, પ્રશ્નોત્તરી, વાર્તા વગેરે સાંભળીને તમે સમજી શકો છો કે કેવી પરિસ્થિતિમાં કેવાં વાક્યો પ્રયોજાય છે ને કેવી અભિવ્યક્તિ થાય છે. પછી એવા જ પ્રકારની પરિસ્થિતિમાં તમે થોડા જુદા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને અંગ્રેજીમાં બોલી કે લખી શકો છો. આવી રીતે આપણે communication (પ્રત્યાયન કે સંભાષણ) શીખી જઈએ છીએ.

આપણી માતૃભાષા કે બીજી કોઈ પણ ભાષાનો ઉપયોગ આપણે અન્ય લોકો સાથે પરસ્પર અનેક જાતના વ્યવહાર કરવા માટે કરીએ છીએ. જેમ કે પ્રશ્ન પૂછવા માટે, સરખામણી કરવા માટે, પ્રસંશા કરવા, સંમત કે અસંમત થવા માટે. આમ અનેક જાતનાં ભાષાકીય કાર્ય (જેને function કહેવામાં આવે છે) કરવા માટેની ક્ષમતા આપણે પ્રાપ્ત કરી લઈએ છીએ. આ રીતે ઉપયોગ કરતાં કરતાં નવી ભાષા શીખવાનું સરળ પડે છે. જ્યારે તમે અંગ્રેજીમાં બોલવાનો પ્રયત્ન કરતા હો ત્યારે ભૂલો પડે તેની ચિંતા ના કરશો. જેમ જેમ સાંભળવા અને બોલવા(listening and speaking)નો મહાવરો કરતા જશો તેમ તેમ વધારે સારું આવડતું જશે.

આ પાઠ્યપુસ્તકમાં Language practice ને ખૂબ જ મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું છે. કેમ કે ભાષા શીખવાનો હેતુ ભાષાનો ઉપયોગ કરવાનો છે. જુદી જુદી પરિસ્થિતિમાં, જુદા જુદા હેતુ માટે અંગ્રેજીનો ઉપયોગ તમને આવડી જાય તે માટે ઘણા બધા મનોયત્ન (tasks)ની રચના કરવામાં આવી છે. તમે જેટલા વધુ પ્રમાણમાં નવા શબ્દોનો અને વાક્યની તરેહ (pattern)નો ઉપયોગ કરવાનું સાહસ કરશો તેટલું વધુ જલદી અંગ્રેજી ભાષા પર પ્રભુત્વ આવી જશે. એક વખત સાચું-ખોટું બોલવા-લખવાનું શરૂ કરી દો એટલે તમારી જીભ અને મગજમાં અંગ્રેજી ભાષા ગોઠવાઈ જવા માંડશે. તમારા શિક્ષકો મોટા પ્રમાણમાં આવો મહાવરો તમને કરાવશે. યાદ રાખો કે સાંભળ્યા ને બોલ્યા વગર ભાષા શીખી શકાતી નથી. માર્ગદર્શિકાઓ અને અપેક્ષિતમાં પ્રૅફિટસ માટે આપેલાં છૂટાં વાક્યો દ્વારા કે ભાષાંતર કરવાથી અંગ્રેજી ભાષા શીખવાનું મુશ્કેલ છે. તમે સૌ અંગ્રેજી જેવી global language સાંભળતાં, બોલતાં, વાંચતાં, લખતાં શીખી શકો તે માટે પહેલાં અધકચરો પણ ઉપયોગ કરવા માંડો. કરશો ને?

આ પુસ્તકમાં તમને જે ગમે ને જે ન ગમે તે વિશે અમને જાણ કરશો તો હજુ વધારે સારું પાઠ્યપુસ્તક બની શકશે. Happy Learning!

શિક્ષકો, વાલી અને અન્ય સહાયકર્તાઓ માટે...

ઘોરણ 10, દ્વિતીય ભાષાનું આ નવું પાઠ્યપુસ્તક તમારી સમક્ષ મૂકતાં આનંદ થાય છે. આપણાં તરુણો વિશ્વસ્તરે વ્યાપક રીતે પ્રયોજાતી અંગ્રેજી ભાષામાં સરળ-સહજ રીતે વ્યવહાર કરી શકે તેટલી સજ્જતા પ્રાપ્ત કરે તે હેતુથી આ પુસ્તકની રચના થઈ છે. પ્રાથમિક કક્ષાથી જ જે રીતે modified communicative approach(સરલીકૃત પ્રત્યાયન અભિગમ)નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે રીતે જ માધ્યમિક કક્ષાનાં પુસ્તકોમાં પણ કરવામાં આવ્યો છે. અર્થાત્ અહીં પણ વ્યાકરણની પરિભાષા, નિયમો અને ભાષાંતર કરતાં પરિસ્થિતિ અને સંદર્ભ અંતર્ગત સમુચિત રીતે અંગ્રેજી ભાષાનો ઉપયોગ કરવા પર બધો ભાર મૂક્યો છે.

''જો કૌશલ આપણે શીખી લીધું હોય તો જ તેનો ઉપયોગ કરી શકીએ; અથવા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યા પછી જ તેને અમલમાં મૂકી શકીએ'' એવા અવાસ્તિવિક ખ્યાલને આપણે સ્વીકારતા નથી. વાસ્તિવિક જીવનમાં પણ પહેલાં ઉપયોગ કે પ્રૅક્ટિસ શરૂ કરીએ છીએ અને આવી વારંવારની પ્રૅક્ટિસ દ્વારા જ કૌશલ કે જ્ઞાન હાંસલ કરીએ છીએ. પહેલાં પાણીમાં પડીએ ત્યાર બાદ તરતાં આવડી શકે છે. જગતભરની શાળાઓ અને પાઠ્યપુસ્તકોમાં આ પ્રકારનો communicative language teaching approach ખપમાં લેવાય છે ને તે functional syllabus દ્વારા અમલમાં મુકાય છે.

- આ અભિગમને સફળ કરવા માટે આટલી બાબતો બિનચૂક રીતે ધ્યાનમાં રાખશો :
- (1) જે ભાષા બહોળા પ્રમાણમાં કાનમાં જાય (input) તે જ થોડા પ્રમાણમાં મુખમાંથી પ્રગટ (output) થાય. જે લોકો જન્મથી જ સાંભળી શકતા નથી તેઓ બોલી શકતા પણ નથી.
- (2) શ્રવણની સાથે સાથે સંભાષણ (speaking) પણ શરૂ કરવું. પ્રારંભિક સ્તરે બોલવામાં થોડી કે ઘણી જે કંઈ ભૂલો થાય તે સુધારો નહિ. વારંવાર પરિસ્થિતિ અન્વયે અંગ્રેજીનો ઉપયોગ કરી વિદ્યાર્થીઓને 'વાયા-વ્યાકરણ' શિખવવાનું છોડી દો. વ્યાકરણ-કેન્દ્રી લેખન પ્રૅક્ટિસ કરાવવાથી પણ વ્યવહાર અંગ્રેજી ન આવડે.
- (3) રોજ વર્ગમાં ખૂબ અંગ્રેજી બોલો. વાર્તા કે રમૂજી પ્રસંગો કહો, અગાઉ બની ગયેલી ઘટનાઓનું અંગ્રેજીમાં વર્ણન કરો, ચિત્રો બતાવી તેનું વર્ણન કરો-કરાવો. વર્ગમાં functions(ભાષાનાં કાર્યો) અનુસાર જોડી કે જૂથમાં બોલવા-સાંભળવાની તક ઊભી કરો.
- (4) 'પહેલાં પ્રૅક્ટિસ ને પછી નિપુણતા'ના આ અભિગમ અંતર્ગત પ્રારંભિક સમયે વિદ્યાર્થીની વાક્યરચના કે ઉચ્ચાર અંગેની ભૂલો ન કાઢો. નવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો પડે તેવી પરિસ્થિતિ સર્જો. વર્ગમાં ભયરહિત, મુક્ત વાતાવરણ રાખો. વિદ્યાર્થીઓ બોલવા–લખવામાં ભૂલો કરી શકે તેટલી છૂટ તેમને મળવી જોઈએ.
- (5) ભાષા-કૌશલોના વિકાસનો LSRW ક્રમ છે તે તમે જાણો જ છો.
- (6) નવા નવા શબ્દોનો ઉપયોગ થાય તેવી રીતે સ્થિતિ/ચિત્રો/વ્યક્તિનો સહારો લો. પ્રારંભમાં સ્પેલિંગ પર ધ્યાન ન આપો.
- (7) અંગ્રેજીમાં inverted અને wh-questions પૂછવાનું ચાલુ જ રાખો.
- (8) દરેક યુનિટમાં આપેલાં Functions શિખવવા માટે શક્ય એટલો વધુ સમય આપશો.
- (9) તરુણ વિદ્યાર્થીના બૌદ્ધિક અને ભાવાત્મક મનોજગતને અપીલ કરે તેવા વાચનપાઠ અને અન્ય સામગ્રી પણ ચૂંટીને મૂકી છે.
- (10) વર્ષાન્તે લેવાનારી પરીક્ષામાં પ્રશ્નપત્રનું માળખું એવું હોય કે જેમાં વિદ્યાર્થીઓને સ્મૃતિ આધારિત (યાદ રાખીને કે ગોખીને) ઉત્તરો લખવાનું ભારણ 10 થી 15 % જેટલું જ હોય. બાકીના પ્રશ્નો શબ્દભંડોળ, ભાષારચનાનું અર્થગ્રહણ, ઉપયોજન અને લેખન અંગેના જ હોય.
- (11) આપણા વિદ્યાર્થીઓ માટે વર્ગ જ એકમાત્ર એવી જગ્યા છે કે જ્યાં તેને અંગ્રેજી સાંભળવા, બોલવા, સમજવાનો ઔપચારિક અવકાશ મળે. જો વર્ગમાં આવો અવકાશ (input) નહિ મળે તો વિદ્યાર્થીઓમાં વ્યવહારલક્ષી, communicative ક્ષમતાઓનો વિકાસ થવાની શક્યતાઓ ઘટી જશે.
- (12) ભાષાના મહાવરા માટે ઘણા tasks છે તો એમાંથી શક્ય એટલા વર્ગમાં અને યોગ્ય લાગે તે homework માટે આપી શકાશે.
- (13) ઘણા taskમાં એવા પણ પ્રશ્નો હશે જેના જવાબ બધા વિદ્યાર્થીઓ તરફથી એકસરખા ન આવે. તે જવાબો દરેકની વૈચારિક શક્તિ અને વિશ્લેષણ શક્તિ પર આધાર રાખે છે. એવા પ્રશ્નોના જવાબમાં સમાનતા હોવી જ જોઈએ તેવો આગ્રહ ન રાખવો.

વર્ગમાં અંગ્રેજી સંભાષણનું વાતાવરણ બરાબર જામે; વિદ્યાર્થીઓ મુક્ત રીતે તેમની સાજીભાંગી અંગ્રેજી ભાષામાં બોલતાં હોય, તેઓને રમૂજ પણ થતી હોય. શિક્ષક તેમના વિદ્યાર્થીઓને અંગ્રેજી અભિવ્યક્તિ માટે પુષ્કળ પ્રોત્સાહન આપતા હોય તેમ જ વર્ગમાં પરસ્પર સંવાદ કરવાની તક પૂરી પાડતા હોય - આવાં દશ્યો સર્જાય ત્યારે આ પાઠ્યપુસ્તક અંગ્રેજી ભાષા-અધ્યયન માટે અસરકારક માધ્યમ બની શકશે. આ સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન અધ્યાપન કરનારાઓનું જે અધ્યયન થશે તે લાભ તેઓને પછીનાં વર્ષોમાં વધુ સફળતા તરફ લઈ જશે.

આ પાઠચપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ નિશાની	અર્થ
Ħ	જોડીકાર્ય (Pairwork)
†† †	જૂથકાર્ય (Groupwork)
â	ગૃહકાર્ય (Homework)

CONTENT

NO.	TITLE	FUNCTION	PAGE
1.	Against the Odds	Describing and Specifying Time and Location	01
2.	The Human Robot	Exchanging Niceties	15
3.	An Interview with Arun Krishnamurthy	Describing Action: Frequency and Manner	28
4.	A Wonderful Creation	Describing Actions: Active-Passive	41
5.	Playing with Fire	Describing Process	55
6.	I Love You, Teacher	Reporting Events - 1	66
7.	Kach & Devayani	Reporting Events - 2	79
8.	Our Feathered Friends	Describing Place and Person: Relative Pronoun	94
9.	Tune up O Teens!	Inquiry as Nature	106
10.	A Test of True Love	Talking about time: Present Perfect Tense	124

	POEM	137
1.	My Song	137
2.	Pencil	139
3.	Growing	141
4.	Vanila Twilight	143